rasti keli maži degintiniai kauliukai. Degintinis kapas, matyt, suardytas kasant duobę kv. F–6–7. Doc. R. Jankausko nuomone, kauliukai greičiausiai yra žmogaus. Įkapių nerasta.

Ištyrus pilkapį galima teigti, kad jo sampilas buvęs kiek pailgos formos ŠR–PV kryptimi. Sampilo skersmuo siekė 8,5x6,5–7,0 m. Neaptikus radinių, pilkapį pagal analogijas galima datuoti IX–XII a. Po tyrimų pilkapis buvo vėl supiltas.

MINČIA BARROW CEMETERY

LCCH has investigated one destroying barrow in the Minčia barrow cemetery (Utena district) in 2000. The remains of one cremation have been found in the barrow. According to the construction of the barrow it is dated to the 9th–12th centuries.

JUTONIŲ (DUBINGIŲ) PILKAPIS

Povilas TEBELŠKIS

Jutonių (Dubingių) pilkapis (Švenčionių r.) – (IP 1342/A) išaiškintas 1990 m. MMT žvalgomosios archeologinės ekspedicijos metu. Spėjamas Jutonių, Dubingių pilkapis yra 0,4 km į PV nuo Jutonių upelio deš. kranto, 0,06 km į Š–ŠV nuo Jutonių (Dubingių) pilkapyno (A 1073), 36 miško kvartalo ŠV dalyje. Pilkapio teritorijos plotas – 0,11 ha. 1992 04 23 pilkapis įrašytas į Naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašą. Pilkapis buvo įtrauktas į „KPC 2000 m. archeologinių vietų tyrimų, inventorizavimo ir apskaitos dokumentų rengimo programas“. 2000 06 16 buvo išduotas leidimas Nr. 80 šio pilkapio archeologijos žvalgomiesiems tyrimams atlikti. Pilkapis buvo tiriamas 2000 m. liepos mėnesį.

Pilkapio sampilo skersmuo siekė apie 9 m, aukštis – apie 0,4–0,8 m. Iki tyrimų pilkapis buvo apaugęs medžiais ir krūmais. Tyrimų metu nustatyta, kad čia tikrai yra buvęs pilkapis. Ištirtas sampilas bei jį juosusios duobės (95 m^2 plotas). Pilkapio sampilo storis siekė 0,4 m ties pilkapio centru ir 0,1–0,2 m pakraščiuose. Sampilas suformuotas iš gelsvo smėlio su nedidele pilkos žemės priemaiša. Buvęs žemės paviršius iki pilkapio supylimo (pilka žemė su smėliu) užfiksuotas centrinėje pilkapio dalyje. Jo storis siekė 5–12 cm. Pilkapio pirminis skersmuo siekė apie 7,5x6,5 m. Pilkapio sampilą juosė trys duobės (PV, PR ir ŠR pilkapio pusėse). Duobių dydžiai: 4x2,5; 3,5x2,0 ir 2,7x1,5 m, gylis atitinkamai 0,9; 0,5 ir 0,3 m. Duobės užpildytos pilka, vietomis tamsesne su smėlio priemaiša žeme bei smulkiais angliukais. Pilkapio centre (kv. 5–6–E–F), 0,5 m gylyje nuo žemės paviršiaus, ant buvusios velėnos, apie 0,5x0,4 m plotelyje rasta šiek tiek degintinių kauliukų – kapas 1. Atlikus jų analizę (VU doc. R. Jankauskas) nustatyta, kad tai suaugusio (daugiau nei 20 m. amžiaus) asmens palaikų liekanos (identifikuota kaktikaulio, šlaunikaulio, galvos ir kaklo fragmentai). Mirusysis kremuo-

tas gana neaukštoje temperatūroje, iš laužavietės surinkti ne visi palaikai. Prie kapo įkapių nerasta, todėl pilkapį pagal analogijas reikėtų datuoti IX–XII a. Pilkapis priklausė Jutonių, Dubingių pilkapynui ir buvo labiausiai nutolęs į šiaurę. Po tyrimų pilkapis buvo vėl supiltas.

JUTONIAI (DUBINGIAI) BARROW

LCCH has investigated the Jutoniai, Dubingiai barrow (Švenčionys district). The cremation without any burial items has been found in the barrow. According to the construction of the barrow it is dated to the 9th–12th centuries.

PILVIŠKIŲ PILKAPYNAS

Vykintas VAITKEVIČIUS

Pilviškių pilkapiai (Vilniaus r.) (AR 1437) yra į PV nuo Pilviškių k., 1 km į ŠV nuo kelio Buivydžiai–Mostiškės, Arvydų g-jos miškų 19 ir 33 kvartaluose. Grupėje yra 9 pilkapiai (2 iš jų – spėjami). Jie išsidėstę ant į pelkėtas žemumas įsiterpiančio smėlėto aukštumos kyšulio keteros, 0,16 km ilgio grandine, orientuota Š–P (15°–195°) kryptimi. 5 pilkapiai yra 7–8 m skersmens, apie 0,5 m aukščio. Kiti 2 pilkapiai – 9–10 m skersmens, siekia 0,8 m aukštį.

2000 m. ištirtas pilkapis 1 buvo pilkapyno P dalyje, kvartalinės linijos, kuri skiria kvartalus 19 (iš Š) ir 33 (iš P), P pakraštyje. Pilkapio būta 6,5–7 m skersmens, tačiau išlikusi sampilo P dalis tebuvo 3,4x6,2 m dydžio, siekė 0,45 m aukštį. Iš šių sampilo likučių galima spręsti, kad pilkapio sampilas ant II–III a. gyvenvietės kultūrinio sluoksnio (pilko maišyto smėlio) buvo supiltas iš geltono smėlio su pavieniais smulkiais angliukais ir apkrautas įvairaus dydžio akmenų kiautu. Sampilo aukštis skirtingose pilkapio dalyse, atrodo, svyravo nuo 0,25 m iki 0,4 m.

Apie pilkapio pagrindą sunku spręsti. Kaip minėta, sampilas buvo supiltas ant pilko maišyto smėlio sluoksnio. Viršutinėje jo dalyje vietomis tarytum išsiskyrė degėsingos dėmelės, tačiau teigti, kad jos kaip nors susiję su senosiomis apeigomis ir yra pilkapio pagrindas, tvirtesnio pagrindo nėra.

Pilkapio akmenų vainikas buvo suardytas. Rasta 30 jam priklausančių, vidutiniškai 0,4x0,3x0,2 m, 0,45x0,35x0,25 m dydžio akmenų. Praeityje jų, atrodo, buvo kelis kartus daugiau. Geriausiai vainiko fragmentas išliko kv. ABC 6, 7 ribose. Kraunant jį, akmenys čia buvo derinami vienas su kitu dydžiu ir forma, vietomis buvo kraunami ir dviem aukštais. Atstumas tarp vidinių akmenų vainiko pusių R–V kryptimi buvo 5,4 m, Š–P kryptimi – 6,6–6,8 m; tarp išorinių – atitinkamai 6,2 m ir 7,2–7,4 m.

0,66–0,69 m gylyje nuo santykinio atskaitos taško, baltame smėlyje su degėsingais intarpais (gyvenvietės kultūriniame sluoksnyje) išryškėjo R–V kryptimi (80°–260°) orientuota 3,05 m ilgio, 1,1–1,15 m pločio galuose kapo duobė, užpildyta maišytu geltonu smėliu su pilkais ir juosvais intarpais. Vidurinė kapo duobės dalis siekė 1,35 m plotį, nes jos P kraštinė buvo